

Information om hantering av löneskuld till följd av FM felaktiga utbetalning av semesterlönegarantin

1. Bakgrund – Vad har hänt?

På semesterlönerna för juni, juli, augusti 2015 har Försvarsmakten (fortsättningsvis kallat FM i detta dokument) till vissa anställda gjort en felaktig utbetalning av semesterlönegarantin. Ett flertal anställda har fått för mycket i semesterlönegarantin.

Vid upptäckt av ovanstående har FM tagit två åtgärder:

- 1.1. För belopp på 500 kronor och nedåt har man dragit summan direkt på septemberlönen
- 1.2. För högre belopp har man skickat ett kravbrev till den anställde.

I kravbrevet som gått till anställda/medlemmar i pkt 2 ovan skriver FM bland annat att:

- A) Att ett belopp ska dras på din lön när medgivande inkommit.
- B) Att du måste medge detta senast innan 2015-10-07 (OBS! Andra datum kan förekomma. De brev som inkommit till förbundet har dock haft detta datum som deadline.)
- C) Om inget svar inkommer kommer det att räknas som ”tyst bestridande” och ärendet kommer att överlämnas till Kammarkollegiet för vidare hantering.

2. Hur förhåller sig löneavdragen samt kravbreven till rådande praxis för hur sådant här ska hanteras?

Det som har skett stämmer inte överens med rådande praxis.

Löneavdraget som genomförts i 1.1 är en otillåten kvittning och strider mot kvittningslagen (1970:215).

Kravbrevet i 1.2 ger en felaktig bild av hur en löneskuld ska hanteras, enligt rådande lag och avtal.

3. Vad gäller för de som fått löneavdrag enligt punkt 1.1 ovan?

För de som erhållit ett löneavdrag på lönespecifikationen i enlighet med punkt 1 är läget tydligt, enligt Officersförbundet. (Grupp ett är alltså de som erhållit löneavdrag men inget kravbrev.)

Det är ett otillåtet löneavdrag som strider mot kvittningslagen, vilket ska bestridas.

Kontakta din Officersförening så att den kan väcka tvist med FM så att du får tillbaks pengarna, samt att FM kan tvingas betala ett skadestånd.

4. Vad gäller de som erhållit ett kravbrev enligt punkt 1.2 ovan.

Brevet strider mot ett antal principer som FM och Officersförbundet är överens om. Dessa principer finns även beskrivna i FM interna dokument varför förbundet uppfattar att det egentligen inte finns någon skiljande uppfattning i sakfrågan mellan FM och förbundet.

- 4.1. För det första: Grunden är att felaktig löneutbetalning ska återbetalas OM den inte mottagits och förbrukats i god tro. För att det ska vara möjligt att hävda god tro finns dock ett antal krav. Se punkt 5 nedan.
- 4.2. För det andra, om den anställde medger återbetalning, ska den i normalfallet ha upp till sex månader på sig att betala av beloppet, allt beroende på den enskildes förhållanden.
  - 4.2.1. Om den anställde har särskilda skäl, eller om det rör sig om ett större belopp, kan man komma överens om en längre avbetalningsperiod än sex månader.
- 4.3. För det tredje. Om en anställd bestrider återbetalningen och FM inte håller med måste FM först påkalla tvist med Officersförbundet innan myndigheten lämnar över ärendet till kammarkollegiet eller annan part. (För en anställd som inte är fackligt ansluten har myndigheten möjlighet att gå direkt till kammarkollegiet/domstol/kronofogde.)

5. Vad innebär god tro?

Grundprincipen är att felaktigt utbetald lön eller ersättning ska betala tillbaks, men det finns en undantagsregel och det är om mottagaren har mottagit pengarna i god tro och förbrukat dem. Om du hävdar god tro måste arbetsgivaren ta de skäl du anför i beaktande.

Det går inte att ge några fasta beloppsgränser för god tro. Allt beror på samspelet mellan nedanstående fyra faktorer

- 5.1. För det första måste du kunna visa att pengarna som återkrävs har förbrukats, exempelvis via kvitton eller utdrag från ditt lönekonto, senast vid tillfället för inkrävandet. (D.v.s. datumet då du mottog FM:s kravbrev, eller tidigare.)
- 5.2. För det andra spelar beloppets storlek roll. Vid stora belopp anses det allmänt att du borde ha reagerat. Vid mindre belopp är förståelsen större för att du kan ha uppfattat utbetalningen som korrekt. Gränsen för större och mindre belopp är flytande och beror på punkt 5.3 nedan.
- 5.3. Den tredje faktorn är i vilken mån din lön brukar variera över tid. Beloppsgränsen kan bli högre för den som periodvis har haft mycket övningsdygn/sjödygn eller andra ersättningar, eller haft mycket korrigeringar på sin lönespecifikation, jämfört med den som huvudsakligen jobbar raka kontorstider.
- 5.4. Möjligheten för individen att ha tillgång till sin lönespecifikation under den period som en felaktig utbetalning gjort påverkar också bedömningen. Även själva lönespecifikationens tydlighet kan påverka bedömningen.

6. Vad gäller innan en skuld kan lämnas över från FM till Kammarkollegiet eller annan part?

Innan en löneskuld kan överlämnas till annan part måste en tvisteförhandling ägt rum mellan FM juridiska stab och Officersförbundet.

En tvisteförhandling slutar antingen med:

- att FM återkallar hela eller delar av fordran
- att en överenskommelse träffas med facket och den enskilde om återbetalning,
- oenighet.

Vid oenighet återstår för FM att väcka talan i domstol efter det att tvisteförhandlingen formellt avslutats.

Sammantaget gäller alltså, i de fall då den betalningsskyldige är fackligt organiserad, att FM innan stämning eller ansökan om betalningsföreläggande, måste ha tvisteförhandlat med Officersförbundet.

7. Hur ska jag som erhållit kravbrev agera

7.1. Hur ställer du dig till skulden?

- är du beredd att betala eller bestrida skulden?

7.2. Om du önskar betala:

- Meddela detta till HRC. Berätta då även om du önskar en avbetalningsplan och i så fall med vilket belopp/månad?

7.3. Om du bestrider:

- Meddela detta till HRC
- Meddela även Officersföreningen (OF) på ditt förband.
- Meddela även vad du anser motiverar att du varit i god tro?
- Har du förbrukat medlem, i så fall på vad, hur och när?

7.4. Förbered underlag av intresse för den fortsatta processen

- Ta fram och spara relevant skriftlig dokumentation som lönespecifikationer, brev från eller till FM samt/eller bestridanden.

8. Vad gör jag om jag redan skrivit under och sänt tillbaka kravbrevet och medgivit kvittning fast jag egentligen mottog pengarna i god tro och har förbrukat dem och nu vill bestrida kvittningen?

Då skriver du SNARAST ett nytt brev utifrån den nya informationen ovan. En arbetstagare kan närsomhelst återta sitt kvittningsmedgivande. Glöm inte att datera brevet.

9. Vad händer om jag bestrider skulden och FM inte godtar mina skäl?

9.1. FM ska först meddela Officersförbundet sin bedömning av ditt yrkande. Om FM påkallar tvist kommer Officersförbundet (eller Officersföreningen på ditt förband) att

kontakta dig och samla underlag inför den kommande tvisteförhandlingen.

- 9.2. Förhandlingen kan sluta med att skulden avskrivs, att du får betala en mindre del, eller att du ska betala hela skulden. Officersförbundet kommer att föra en dialog med dig i samband med processen.
- 9.3. Om tvisten slutar med att du ska betala hel, eller del av, skulden har FM möjlighet att gå till Kammarkollegiet, vilket är den myndighet som hanterar FM:s löneskulder, för att kräva in skulden.

10. Vad gäller avseende avbetalningstid på en eventuell löneskuld?

Försvarmakten och Officersförbundet har tidigare varit överens om att en skuld ska kunna återbetalas med hänsyn till den anställdes ekonomiska situation. I vanliga fall ska den anställda kunna erhålla upp till sex månader för att avbetala en skuld.

Om särskilda skäl föreligger så kan avbetalningstiden bli längre.

11. Vad händer om jag inte hunnit svara, eller är förhindrad att svara i tid, exempelvis på grund av utlandstjänst, tjänsteresa, utlandssemester, sjukdom eller annat?

Om du inte har möjlighet att svara kommer det att räknas som om du bestrider skulden (se punkt 7.3 ovan) och FM kommer att kontakta Officersförbundet för att inleda tvisteförhandling om man önskar gå vidare med din skuld.

- slut -

Peter Löfvendahl, förbundsdirektör Officersförbundet